

**UCHWAŁA NR 239/XXXIX/2022
RADY MIASTA ZAMBRÓW**

z dnia 25 października 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Zambrowskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 1005, 1079), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, 2469, z 2022 r. poz. 24, 218, 1700) w zw. z art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469, z 2022 r. poz. 763, 764, 1700) Rada Miasta Zambrów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Zambrowski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 stanowiący Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Realizacja zadań wynikających z Zambrowskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 finansowana będzie ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie Miasta Zambrów.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Zambrów.

§ 4. Uchwała wchodzi z życiem z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jacek Olszewski

Zambrowski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

I. Wstęp

1. Zadania związane z prowadzeniem działań profilaktycznych i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii są zadaniami własnymi gminy. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii nakładają na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres nie dłuższy niż 4 lata.

2. Jednocześnie z dniem 1 stycznia 2022 r. na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii i Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostały przekształcone w Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, które prowadzi działalność profilaktyczną i rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych w ramach jednej instytucji. Zadaniem nowej instytucji w myśl ustawy, jest również monitorowanie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

3. **Zambrowski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025** zwany dalej „Programem” ma na celu wspieranie rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu, substancji psychoaktywnych, psychotropowych i odurzających, które stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia. Ma także na celu wspieranie rodzin, które są tymi uzależnieniami zagrożone. Skierowany jest do wszystkich placówek, instytucji, stowarzyszeń oraz mieszkańców naszego miasta zainteresowanych współpracą w zakresie rozwiązywania tych problemów. Szkody społeczne i ekonomiczne związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków obciążają wszystkich podatników.

4. Niniejszy Program określa cele i zadania, których realizacja będzie wpływać na poprawę stanu zdrowia mieszkańców Zambrów. Aby ograniczyć eksperymentowanie i używanie oraz aby zapobiegać sięganiu po alkohol i substancje psychoaktywne wśród dzieci i młodzieży szkolnej, należy koniecznie wdrażać działania ukierunkowane na wzmacnianie systemu wartości zdrowia, a także wyuczyć umiejętności psychospołecznych, chroniących dzieci i młodzież szkolną przed używaniem alkoholu i narkotyków.

5. Polski model rozwiązywania problemów z alkoholowych i narkotykowych zakłada, że większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowana na poziomie gmin, które dysponują największą wiedzą o problemach lokalnej społeczności, a także o dostępnych zasobach. Dlatego też, na podstawie posiadanej wiedzy, należy pamiętać, że osoby nadużywające wyżej wspomnianych środków są szczególnie narażone na wykluczenie społeczne. Problemy tych osób, tj. poniesione szkody zdrowotne, bezdomność, wykluczenie z rynku pracy, zachowania kryminalne, niesatysfakcjonujące pełnienie ról społecznych, prowadzą do marginalizacji. Dlatego realizacja Programu ma na celu odpowiednie rozpoznanie problemu, a następnie poprawę funkcjonowania osób uzależnionych w społeczeństwie oraz poprawę ich jakości życia. Zmiana postaw ludzi sięgających po alkohol czy narkotyki oraz zapobieganie negatywnym wpływom otoczenia, będących przyczyną patologicznych zachowań, wymaga prowadzenia działań na szeroką skalę. Zmiany, aby były skuteczne, powinny swoim zasięgiem obejmować społeczność lokalną, tj. rodziny, szkołę, zakład pracy itp. Bez zaangażowania najbliższego otoczenia, trudno spodziewać się pożądanego efektów działań profilaktycznych.

6. Zadania w ramach Programu:

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych;

- 2) Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem alkoholowy lub narkomanii;
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, kadry wychowawczej, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) Wspomaganie działalności szkół, instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
- 5) Udzielanie pomocy psychospołecznej osobom uzależnionym i ich rodzinom, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integracja tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pomocy socjalnej, poradnictwa socjalnego i kontraktu socjalnego;
- 6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej;
- 7) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

7. Opracowany Program stanowi kontynuację kierunków i działań realizowanych w mieście Zambrów od kilku lat.

8. Zadania ujęte w Programie są inicjowane w szczególności przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zambrowie, powołaną przez Burmistrza Miasta Zambrów, jak również przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zambrowie.

9. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazuje źródła pozyskiwania środków finansowych na realizację tych zadań. Środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 11¹ i 18² Ustawy). Opłaty te stanowią dochód gminy i przeznaczone są na realizację Zambrowskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

II. Diagnoza problemu

1. Miasto Zambrów liczy ogółem 21 285 mieszkańców (stan na dzień 30.09.2021r.), w tym :

- 1) dzieci i młodzieży przed 18 rokiem życia – 3 770;
- 2) osób w wieku produkcyjnym – 14 278;
- 3) osób w wieku poprodukcyjnym 3 987.

2. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą społeczną przez MOPS w latach 2020-2021 przedstawia niżej zamieszczona tabela:

Tabela 1. Liczba rodzin i osób w rodzinach objęta pomocą społeczną MOPS

Rok	Liczba mieszkańców Zambrowa	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu narkomanii
2020	21 491	512	1469	54	1
2021	21 285	512	1020	56	2

Źródło MOPS w Zambrowie, UM Zambrów

W rodzinach objętych pomocą społeczną występuje wiele niekorzystnych zjawisk. Są to najczęściej bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała ciężka choroba. W rodzinach występuje również problem nadużywania alkoholu, narkotyków i przemocy.

3. Problem alkoholizmu w mieście Zambrów:

Diagnozę problemu alkoholizmu w mieście oparto na informacjach z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „Komisją” albo „MKRPA”.

Tabela 2. Wnioski w sprawie orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w latach 2020-2021

Rok	Ogólna liczba wniosków	Komenda Powiatowa Policji w Zambrowie	Prokuratura Rejonowa/ Sąd Rejonowy	Grupa Robocza	Członkowie rodzin
2020	54	24	6	9	15
2021	56	26	2	10	18

Źródło: MKRPA

Złożenie wniosku do Komisji nie jest jednoznaczne ze skierowaniem osób dotkniętych problemem alkoholizmu na leczenie odwykowe. Tabela 3. ukazuje, jakie były dalsze losy wniosków w sprawie orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w roku 2020 i 2021:

Tabela 3. Decyzje Komisji dotyczące wniosków w sprawie orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w latach 2020 - 2021

Rok	Skierowanie na opinię psychiatryczno – psychologiczną	Skierowane przez Komisję do Sądu o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego	Zawieszenie lub umorzenie postępowania
2020	21	20	9
2021	32	39	5

Źródło: MKRPA

Postanowienia Sądu po rozpatrzeniu wniosków Komisji, dotyczących zobowiązania do leczenia odwykowego przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Postanowienia Sądu po rozpatrzeniu wniosków Komisji

Rok	Leczenie w stacjonarnym zakładzie leczniczym	Leczenie w niestacjonarnym zakładzie leczniczym	Wnioski oddalono/umorzono
2020	4	11	9
2021	8	17	9

Źródło: MKRPA

Do znaczących działań na rzecz przeciwdziałania przemocy (w tym także spowodowanej alkoholizmem w rodzinie) należy zaliczyć pracę członków Komisji w ramach procedury Niebieska Karta. Obowiązek ten został nałożony przez Ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieska Karta. W ramach przedmiotowej procedury członkowie Komisji wspólnie z policjantami i pracownikami socjalnymi wskazują ofiarom przemocy źródła uzyskania wsparcia oraz pomocy, w tym prawnej i psychologicznej. Natomiast sprawcom przemocy uświadamiana jest ich sytuacja prawna, fakt że ich czyny stanowią przestępstwo oraz są oni informowani o potrzebie poddania się oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym. Poniższa tabela prezentuje dane dot. procedury Niebieska Karta.

Tabela 5. Procedury Niebieskiej Karty

Rok	Liczba prowadzonych procedur NK	Liczba zakończonych procedur	Liczba posiedzeń Grup Roboczych	Liczba posiedzeń Zespołów interdyscyplinarnych

2020	47	66	187	5
2021	66	51	152	4

Źródło: MKRPA, MOPS w Zambrowie

4. Problem narkomanii w mieście Zambrow:

1) Badanie ankietowe w szkołach podstawowych.

Badaniem ankietowym objęto 175 uczniów w wieku 13-15 lat, w tym 91 dziewcząt i 84 chłopców. Do kontaktu z narkotykami/środkami odurzającymi przyznało się 3 chłopców, co stanowi 1,71% badanych. Wiek inicjacji narkotykowej przypadł między 13 a 15 rokiem życia, a przyjmowanym narkotykiem była marihuana. Miejscem zażywania narkotyków był dom, parki inne podobne miejsca. Za najczęstszy powód używania narkotyków podawana była ciekawość, chęć dobrej zabawy i kłopoty w rodzinie

Z przeprowadzonych badań wynika, że młodzież w tej grupie wiekowej, w przeważającej części deklaruje, że jest świadoma problemów powodowanych używaniem środków psychoaktywnych. 81,38% badanych uważa, że zażywanie narkotyków/środków odurzających pociąga za sobą negatywne następstwa zdrowotne, a 85,71% badanych uważa, że ich zażywanie prowadzi do uzależnienia.

2) Badanie ankietowe w szkołach średnich.

Wśród 246 badanych uczniów szkół średnich, w wieku 17-20 lat, w tym 116 dziewcząt i 130 chłopców, kontakt z narkotykami/środkami odurzającymi miało 65 osób, co stanowi 26,42% badanych (w tym dziewcząt – 36,92%, chłopców – 63,08%). Wiek inicjacji narkotykowej przypadł między 7 a 19 rokiem życia.

Przyjmowanym przez młodzież szkół średnich narkotykiem najczęściej była marihuana (58,46% badanych), następnie kokaina (20%), amfetamina (15,38%), metaamfetamina (15,38%), ekstazy (13,85%), Crack (7,69%), opium/morfina/heroina (6,15%), substancje wziewne (6,15%), dopalacze (1,54%, inne (3,08%). Należy zaznaczyć, że w wielu przypadkach młodzież nie ograniczała się do zażywania jednego rodzaju środka i wskazywała na kontakt z wieloma różnymi środkami odurzającymi.

Miejscem zażywania narkotyków/środków odurzających był najczęściej park (29,23%), dyskoteka (26,15%), ulica (20%), szkoła (12,31%), dom (10,77%), centrum handlowe (7,69%), pub/kawiarnia (6,15%), inne miejsca (7,69%). Niektóre osoby badane nie ograniczały się do wskazania jednego miejsca i wskazywały na różne miejsca zażywania środków.

Za powód sięgania po narkotyki młodzież szkół średnich podawała: ciekawość (53,85% badanych), chęć dobrej zabawy (32,31%), brak zajęcia, nuda (18,46%), chęć poprawy samopoczucia (9,23%), sytuacje stresujące (7,69%), przekonanie, że to daje przyjemne odczucia (6,15%), problemy natury intymnej (3,08%), kłopoty w rodzinie (1,54%) i inne (3,08%). W wielu przypadkach młodzież wskazywała na kilka powodów zażywania środków odurzających.

46,15% wśród zażywających substancji psychoaktywnych przyznało, że łączy je z alkoholem, 4,62% łączy je z lekami, a 1,54% z innymi środkami.

Do zatrzymania przez Policję będąc pod wpływem narkotyków/środków odurzających przyznało się 15,38% zażywających, 1,54% stwierdziło, że były zatrzymane więcej niż jeden raz, natomiast 4,62% zażywających narkotyki/środki odurzające przyznało, że zostało ukaranych przez Sąd za czyny popełnione będąc pod wpływem narkotyków/środków odurzających, a 1,54% więcej niż jeden raz.

W związku z problemami powodowanymi zażywaniem narkotyków/środków odurzających 6,15% zażywających skorzystało z pomocy psychologa, z pomocy lekarza- 6,15%, z pomocy terapeuty - 1,54%, natomiast 6,15% zażywających skorzystało z pomocy innej osoby –głównie wskazywano na koleżę/koleżankę.

Częstotliwość zażywania narkotyków/środków odurzających określiło raz na pół roku – 41,54% zażywających, częściej – 21,54%, rzadziej niż raz na pół roku – 18,46%, natomiast 18,46% zażywających nie udzieliło odpowiedzi w tym zakresie.

Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych stwierdzono, że:

- 65,85% badanych uczniów szkół średnich uważa, że zażywanie narkotyków/środków odurzających pociąga za sobą negatywne następstwa zdrowotne, przeciwnego zdania jest 19,92% badanych;

- 73,58% badanych uważa, że zażywanie narkotyków/środków odurzających prowadzi do uzależnienia, przeciwnego zdania jest 13,82% badanych;
- 20,33% badanych uważa, że używanie substancji psychoaktywnych nie jest problemem;
- 19,92% badanych uważa, że koszt nabycia narkotyków/środków odurzających nie jest wysoki,
- jako źródło pozyskania środków finansowych przeznaczanych na narkotyki/środki odurzające podaje: pracę 40% zażywających, od rodziców – 10,77%, kieszonkowe – 12,31%, inne źródła – 9,23%, natomiast 27,69% zażywających nie podało źródła pozyskania środków, w nielicznych przypadkach wskazywane jest otrzymanie środka za darmo.

Na miejsca rozpowszechniania używania narkotyków wskazywali tylko nieliczni badani, którzy podawali: dzielnicę miasta koszary, galerię handlową, parki, dyskoteki ale też szkoły. W zdecydowanej większości ten temat był pomijany

3) Podsumowanie badań:

Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych wśród młodzieży w wieku 13-15 lat - uczniów szkół podstawowych, i w wieku 17 – 20 lat – uczniów szkół średnich, należy stwierdzić, że używanie narkotyków w Zambrowie stanowi problem, zwłaszcza wśród młodzieży szkół średnich. 26,42% badanych w wieku 17-20 lat przyznało się do zażywania narkotyków/środków odurzających, i wiele z tych osób nie zdaje sobie sprawy z zagrożeń powodowanych zażywaniem środków odurzających i bagatelizuje problem.

W celu ograniczenia zażywania środków odurzających należy zwrócić uwagę na konieczność zwiększania i dostosowania działań profilaktycznych adresowanych do młodzieży szkół podstawowych ale też średnich, do ich rodziców oraz osób dorosłych z różnych grup społecznych i zawodowych.

Należy też zwrócić uwagę, że w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom istotą pracy profilaktycznej powinno być edukowanie mieszkańców Zambrowa i wyposażenie ich w wiedzę na temat przyczyn i szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych oraz wytwarzanie negatywnych postaw wobec narkotyków.

Należy stwierdzić, że ograniczanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych jest procesem długotrwałym, wymagającym współpracy wielu podmiotów i zasadne jest wspieranie działań zarówno profilaktycznych jak i leczenia

III. Zasoby lokalne umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zambrowie;
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zambrowie;
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie;
4. Placówki oświatowe: szkoły, przedszkola, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna itp.;
5. Komenda Powiatowa Policji w Zambrowie;
6. Sąd Rejonowy w Zambrowie- III Wydział Rodzinny i Nieletnich;
7. Poradnia Uzależnień WOPiTU w Zambrowie;
8. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i inne instytucje zajmujące się działalnością profilaktyczną, naprawczą i leczniczą.

IV. Cele, kategorie zadaniowe i kierunki działania w ramach Zambrowskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

1. Cele główne Programu:

- 1) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami na terenie miasta Zambrów;
- 2) Zmniejszanie rozmiarów aktualnie istniejących uzależnień.

2. Cele szczegółowe Programu:

- 1) Podwyższanie progu wiekowego inicjacji alkoholowej i narkotykowej;

- 2) Ochrona dzieci i młodzieży przed uzależnieniem się od alkoholu i substancji psychoaktywnych. Wspieranie działań edukacyjnych i profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży;
- 3) Zmniejszenie ilości osób uzależnionych i nadużywających alkohol;
- 4) Zwiększenie ilości osób podejmujących leczenie we wczesnej fazie choroby alkoholowej;
- 5) Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym, podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) Wzrost świadomości mieszkańców miasta na temat skutków spożywania alkoholu i środków odurzających i innych zachowań ryzykownych. Poprawa stanu zdrowia i jakości życia osób z problemem alkoholowym i narkomanii lub zagrożonych tymi uzależnieniami;
- 7) Zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa środowiska rodzinnego, udzielanie pomocy psychospołecznej osobom uzależnionym i ich rodzinom, zapobieganie wykluczeniu społecznemu tych rodzin oraz integracja ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pomocy socjalnej, poradnictwa socjalnego i kontraktu socjalnego;
- 8) Kształtowanie i promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

3. Kategorie zadaniowe i kierunki działania:

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych:
 - Udzielanie pomocy terapeutyczno- edukacyjnej osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków oraz osobom zagrożonym tymi uzależnieniami;
 - Organizowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników pomocy społecznej, niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi, młodzieżą i rodzicami;
 - Współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Szpitalem Powiatowym Sp. z o.o. w Zambrowie, placówkami oświatowymi, klubami abstynenckimi, organizacjami pozarządowymi, grupami samopomocowymi dla osób uzależnionych i ich rodzin i innymi instytucjami zajmującymi się działalnością profilaktyczną i naprawczą;
 - Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zambrowie, prowadzenie rozmów motywujących z osobami uzależnionymi do podjęcia leczenia odwykowego;
 - Sporządzanie opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
- 2) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, kadry wychowawczej, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:
 - Prowadzenie na terenie szkół podstawowych działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
 - Prowadzenie profilaktycznych zajęć indywidualnych i grupowych z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dziećmi z rodzin z problemem uzależnień lub zagrożonych uzależnieniem;
 - Podejmowanie działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych dla rodziców, nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych. Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych z zakresu uzależnienia od alkoholu i narkotyków;

- Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, organizacja i zakup wycieczki letniej i zimowej, innych wycieczek, obozów i imprez lokalnych z elementami profilaktyki uzależnień;
 - Organizowanie debat, spotkań, warsztatów, prelekcji itp. z udziałem specjalistów, nauczycieli, rodziców, funkcjonariuszy Policji, pracowników socjalnych i innych zainteresowanych podmiotów w szkołach na terenie Zambrowa, Centrum Kultury z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholizmu i narkomanii;
 - Zakup i upowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych np. książki, ulotki, plakaty itp.;
 - Organizowanie dożywiania dzieci i członków rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem uzależnień.
- 3) Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem alkoholowy lub narkomanii;
- Rozpowszechnianie wiedzy o możliwościach i procedurze administracyjno- prawnej kierowania osób uzależnionych na leczenie, udzielanie porad prawnych dla osób z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu lub narkotyków;
 - Zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej, terapeutycznej dla członków rodzin, w których występuje problem alkoholizmu lub narkomanii;
 - Sprawna współpraca z biegłymi sądowymi, opiniującymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholi i innymi instytucjami niezbędnymi do przeprowadzenia postępowania w zakresie zastosowania obowiązku leczenia od alkoholu;
 - Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci z rodzin dotkniętych lub zagrożonych alkoholizmem lub narkomanią i innymi dysfunkcjami np. przemoc w rodzinie.
- 4) Wspomaganie działalności szkół, instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii:
- Współpraca merytoryczna z podmiotami współrealizującymi Program, wymiana doświadczeń i informacji w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholizmu i narkomanii oraz propagowania zdrowego stylu życia;
 - Współpraca z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych, prewencyjnych, między innymi poprzez monitoring miejsc narażonych na gromadzenie się osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków czy dealerów narkotykowych, głównie w okolicy szkół;
 - Wspomaganie działalności szkół i przedszkoli w realizacji zadań wynikających z Programu.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego oraz realizacja innych zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 6) W celu ograniczenia dostępności alkoholu ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży:
- 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo;
 - 25 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa);
 - 25 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu.
- 7) W celu ograniczenia dostępności alkoholu ustala się maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży:
- 50 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo;
 - 50 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa);
 - 50 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu.

Ograniczenia określone w pkt. 6) i 7) są przyjmowane uchwałą Rady Miasta Zambrów i są zgodne ze stanem na dzień uchwalenia niniejszego Programu. Zmiany w maksymalnych liczbach zezwoleń nie wymagają zmiany niniejszego Programu.

V. Adresaci Zambrowskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

1. Mieszkańcy miasta Zambrów;
2. Dzieci, młodzież i ich rodziny;
3. Kadra pedagogiczna szkół, wychowawcy przedszkoli, pedagodzy i psychologzy szkolni;
4. Organizacje pozarządowe;
5. Osoby uzależnione, osoby zagrożone uzależnieniem i ich rodziny;
6. Ofiary przemocy w rodzinie;
7. Pozostała społeczność lokalna.

VI. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zambrowie

1. Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zambrowie, zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, powołuje Burmistrz Miasta Zambrów.

2. Organizację i tryb działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa Regulamin nadany zarządzeniem przez Burmistrza Miasta Zambrów;

3. Posiedzenia Komisji odbywają się zgodnie z planem zatwierdzonym przez Burmistrza Miasta Zambrów. Plan pracy Komisji opracowuje Komisja do końca stycznia na dany rok kalendarzowy. Do 15 lutego Przewodniczący Komisji przedkłada plan do zatwierdzenia przez Burmistrza Miasta Zambrów;

4. Komisja jest ciałem inicjującym i opiniującym działania mające na celu realizację Zambrowskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, a także podejmującym czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego;

5. Do zadań Komisji należy w szczególności:

- 1) współpraca z Pełnomocnikiem Burmistrza Miasta Zambrów ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii poprzez opiniowanie:
 - projektów uchwał dotyczących liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ich usytuowania na terenie miasta oraz warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych;
 - zgodności lokalizacji punktu sprzedaży alkoholu z Uchwałą Rady Miasta Zambrów w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie miasta miejsc sprzedaży gastronomicznej i detalicznej napojów alkoholowych, także udział w oględzinach i pomiarach;
 - projektu sprawozdania z realizacji Zambrowskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- 2) prowadzenie monitoringu i kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych;
- 3) prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu poprzez:
 - przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu;
 - motywowanie uzależnionych do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego;
 - kierowanie na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,

- kierowanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
- 4) współpraca z kuratorem sądowym wykonującym nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu na podstawie orzeczenia sądowego;
- 5) udzielanie wsparcia członkom rodziny osoby uzależnionej od alkoholu;
- 6) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym i uczestniczenie członków Komisji w pracach zespołów i grup roboczych;
- 7) opiniowanie proponowanych sposobów realizacji zadań Zambrowskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- 8) inicjowanie działań określonych w art. 4¹ ust. 1 pkt 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 9) przygotowywanie wniosków do projektu Zambrowskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- 10) monitoring realizacji zadań finansowanych z Zambrowskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- 11) inicjowanie działań profilaktycznych.

6. Wynagrodzenie członków MKRPA:

- 1) Za udział w pracach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w formie miesięcznego ryczału w wysokości:
 - 1050 zł brutto- Przewodniczący Komisji;
 - 800 zł brutto- zastępca przewodniczącego i pozostali członkowie Komisji.
- 2) Okresem rozliczeniowym jest miesiąc kalendarzowy;
- 3) Ustala się następujące potrącenia:
 - 10% przysługującego miesięcznego wynagrodzenia za nieobecność na każdym posiedzeniu Komisji w danym miesiącu;
 - 10% przysługującego miesięcznego wynagrodzenia za nieobecność na każdym, w danym miesiącu posiedzeniu grupy roboczej/ zespołu interdyscyplinarnego
- 4) Jeżeli suma potrąceń w danym miesiącu wyniesie powyżej 60%, wynagrodzenie za dany miesiąc nie przysługuje;
- 5) Wynagrodzenie wypłacane jest w terminie do 10 następnego miesiąca, na wskazany przez członka Komisji rachunek bankowy.

VII. Finansowanie Programu

1. Zambrowski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 będzie realizowany w ramach środków finansowych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Ogólna kwota przeznaczona na realizację Programu, w każdym roku kalendarzowym będzie określona w uchwale budżetowej Rady Miasta Zambrów na dany rok;

3. Szczegółowy podział środków oraz dokonywanie zmian w podziale środków na zadania wymienione w Części VIII Programu będzie określane Zarządzeniem Burmistrza Miasta Zambrów po uchwaleniu uchwały budżetowej na dany rok.

VIII. Szczegółowe zadania finansowane w ramach Programu

1. Prowadzenie zajęć z osobami uzależnionymi, w tym w szczególności:

- prowadzenie świetlicy informacyjno-koordynacyjnej (wynagrodzenia i pochodne, szkolenia, utrzymanie lokalu, drobne naprawy i remonty, zakup materiałów, wyposażenia niezbędnego do realizacji zadania, wydatki administracyjne i inne związane z prowadzeniem świetlicy, środki czystości i higieny, itp.),
- realizacja programów profilaktyczno-terapeutycznych, dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- organizowanie imprez promujących styl życia bez alkoholu i innych środków uzależniających.

2. Prowadzenie świetlicy profilaktycznej, z możliwością dożywiania, dla osób z problemem alkoholowym i narkotykowym lub zagrożonych uzależnieniem (w tym bezdomnych), w szczególności:

- wynagrodzenia i pochodne, szkolenia (w tym wolontariatu), utrzymanie lokalu, drobne naprawy i remonty, zakup materiałów, wyposażenia, wydatki administracyjne, środki czystości i higieny, inne wydatki związane z realizacją zadania;
- artykuły spożywcze, posiłki, itp.;
- organizowanie wycieczek, imprez promujących zdrowy styl życia, itp.

3. Prowadzenie przez Szkołę Podstawową Nr 3, Szkołę Podstawową Nr 4 i Szkołę Podstawową Nr 5 w Zambrowie pozalekcyjnych popołudniowych zajęć, w tym sportowych, w czasie nauki oraz zajęć w ferie zimowe z dziećmi zamieszkującymi w Zambrowie z rodzin z problemem alkoholowym lub narkotykowym lub zagrożonych tymi uzależnieniami, zapewnienie im opieki i wychowania, pomocy w nauce, rozwijania zainteresowań, organizacji czasu wolnego oraz zabawy, z uwzględnieniem treści profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w tych zajęciach;

4. Zorganizowanie przez Szkołę Podstawową Nr 3, Szkołę Podstawową Nr 4 i Szkołę Podstawową Nr 5 w Zambrowie jednodniowych wycieczek z uwzględnieniem działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii dla uczniów zamieszkujących w Zambrowie z rodzin z problemem alkoholowym lub narkotykowym lub zagrożonych tymi uzależnieniami oraz realizacja programów profilaktycznych skierowanych do uczniów, rodziców i kadry pedagogicznej;

5. Zorganizowanie przez Szkołę Podstawową Nr 3, Szkołę Podstawową Nr 4, Szkołę Podstawową Nr 5 w Zambrowie wypoczynku (kolonie, obozy, obozy wędrowne, biwaki, wycieczki kilkudniowe itp.) z uwzględnieniem działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, dla uczniów zamieszkujących w Zambrowie, z rodzin z problemem alkoholowym lub narkotykowym lub zagrożonych tymi uzależnieniami;

6. Zorganizowanie przez miejskie przedszkola w Zambrowie wycieczek dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub narkotykowym lub zagrożonych tymi uzależnieniami z uwzględnieniem działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz realizacja programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii ;

7. Współorganizowanie Festynów Rodzinnych z elementami profilaktyki alkoholowej i narkomanii z Parafią Ducha Świętego i Parafią Trójcy Przenajświętszej, w tym w szczególności wydatki na: opłacenie zespołu muzycznego, wesołego miasteczka dla dzieci, artykuły spożywcze, ulotki, broszury, itp.;

8. Sporządzanie opinii psychiatrycznych i psychologicznych oraz finansowanie kosztów sądowych;

9. Ponoszenie kosztów wynagrodzenia członków Komisji;

10. Ponoszenie kosztów wynagrodzenia Pełnomocnika Burmistrza;

11. Ponoszenie Kosztów na usługi pozostałe i zakup materiałów i wyposażenia związanych z realizacją Programu, pracą MKRPA (w tym artykułów spożywczych do kwoty 500,00 zł);

12. Przeznaczenie pozostających środków na dofinansowanie zadań wymienionych w pkt. 1-11.

IX. Postanowienia końcowe

1. Za realizację zadań wynikających z niniejszego Programu odpowiedzialny jest Burmistrz Miasta Zambrów. Bieżącą koordynację i nadzór nad realizacją Programu sprawuje Pełnomocnik Burmistrza do spraw realizacji Programu;

2. Monitoring i realizacja Programu prowadzona będzie poprzez:

- 1) Raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który Burmistrz przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport. (art. 4¹ ust. 2b Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
- 2) Sporządzenie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, i przesyłanie jej do Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja (art. 4¹ ust. 2c Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
- 3) Za przygotowanie raportu i sporządzenie ankiety odpowiedzialny jest Dyrektor MOPS w Zambrowie, Przewodniczący MKRPA w Zambrowie i Pełnomocnik Burmistrza.